

Základná škola s materskou školou Ondreja Štefku

M. R. Štefánika 432, 013 03 VARÍN

Príloha č. 4

k Inovovanému školskému vzdelávaciemu programu

Školský rok

2024/2025

prílohu č.4 k inovovanému školskému vzdelávaciemu programu

Predkladá: PaedDr. Katarína Šutáková – riaditeľka školy

Prerokovaný v pedagogickej rade dňa: 20.08.2024

Prerokovaný v Rade školy dňa: 26.08.2024

Vyjadrenie Rady školy:

Rada školy odporúča zriaďovateľovi školy schváliť – neschváliť prílohu č. 3 k inovovanému školskému vzdelávaciemu programu.

.....
Marek Tabaček
Predseda Rady školy
pri Základnej škole s materskou školou O. Štefku
M. R. Štefánika 432
013 03 Varín

Stanovisko zriaďovateľa:

Obec Varín schvaľuje – neschvaľuje prílohu č.4 k inovovanému školskému vzdelávaciemu programu.

.....
Ing. Michal Cvacho
Obec Varín
Námestie sv. Floriána 1
013 03 Varín

2.3. Charakteristika žiakov - doplnenie údajov

Počet žiakov školy: 477 žiakov

počet žiakov plniacich si povinnú školskú dochádzku v zahraničí: 12 žiakov

počet oddelení v ŠKD: 5

3.3. Strategické ciele školy – aktualizácia

Hlavné priority školy do školského roku 2024/2025:

1. Zlepšiť komunikatívne zručnosti žiakov školy prostredníctvom používania počítačov, internetovej siete v škole a vzdelávacích predmetov s využitím prvkov funkčnej gramotnosti.
2. Naučiť žiakov riešiť praktické problémy reálneho života so zameraním na čitateľskú, matematickú a finančnú gramotnosť.
3. Rozvíjať u žiakov spolupatričnosť, toleranciu, ochotu pomôcť.
4. Vytvoriť zdravé školské prostredie pre žiakov, pedagógov a ostatných zamestnancov školy prostredníctvom aktivít s environmentálnym zameraním, zamerať sa na triedenie odpadu
5. Podporovať a rozširovať spoluprácu školy so Správou Národného parku Malá Fatra vo Varíne.

Škola zamestnáva kvalifikovaných pedagogických a odborných zamestnancov, ktorí sa pravidelne zúčastňujú priebežného odborného vzdelávania.

V školskom roku 2023/2024 pedagógovia absolvujú vzdelávanie, ktoré vyberieme podľa ponuky akreditovaných pracovísk v súlade s potrebami školy – v súlade s Plánom profesijného rozvoja *pedagogických zamestnancov* na šk. rok 2023/2024

Koncept SMART školy

Dôležitým strategickým cieľom školy je budovať školu a príslušnú školskú infraštruktúru v koncepte SMART školy, ktorá zabezpečuje vzdelanie a komplexný rozvoj zodpovedajúci potrebám 21. storočia. Transformácia školy na otvorenú školu predstavuje premenu spoločenské postavenie školy ako centra vzdelávania, športu, kultúry za účelom jej priblíženia sa verejnosti. Koncept SMART školy predstavuje ideu modernej školy, ktorej cieľom je čo najefektívnejšie priestorové kapacity a materiálne technické vybavenie školy a stať sa inštitúciou otvorenou pre rodičov a obec, čím sa rozšíri ponuka školy o ďalšiu vzdelávaciu a spoločenskú činnosť.

Koncept SMART školy vychádza z princípov:

SMART škola ako ZELENÁ ŠKOLA

SMART škola ako DIGITÁLNA ŠKOLA

SMART škola ako INKLUZÍVNA ŠKOLA

SMART škola ako AKTÍVNA, OTVORENÁ A PARTNERSKÁ ŠKOLA

3.7. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami – doplnenie údajov

- Počet žiakov so ZZ ktorým sa poskytujú podporné opatrenia podľa IVP je 40, z toho počet žiakov so ZZ s podporou PA je 21. Počet žiakov s podpornými opatreniami je 18.
- Na základe §130-131, § 145a – 145b škola vytvára pre žiakov inkluzívne podmienky prostredníctvom poskytnutých podporných opatrení, realizovaných s pomocou pedagogických asistentov, Školského podporného tímu a ďalších dotknutých subjektov, personálu, či kľúčových aktérov (napríklad zákonný zástupca a pod.) ktorí prispievajú k multidisciplinárnej podpore žiakov.
- Škola na základe rozhodnutia riaditeľa školy poskytuje v zmysle §84a platného Zákona 138/2019 Z.z. *inkluzívne vzdelávanie s podporou Školského podporného tímu*, ktorého úlohou sú najmä:
  - o koordinovať rozvoj inkluzívneho vzdelávania,
  - o zabezpečiť vo výchove a vzdelávaní uplatňovanie používania prístupov a stratégií, ktoré vyplývajú z jednotlivých odborov vedy a techniky,
  - o spolupracovať so zariadením poradenstva a prevencie a ďalšími subjektmi pri podpore žiakov, žiakov a ich zákonných zástupcov v oblasti výchovy a vzdelávania,
  - o poskytovať poradenstvo žiakom a zákonným zástupcom a metodickú podporu pedagogickým zamestnancom,
  - o podieľať sa na tvorbe školského vzdelávacieho programu.

Členom školského podporného tímu je školský špeciálny pedagóg, školský psychológ.

Podporné opatrenia poskytované žiakom v rámci podporných úrovní **v zmysle § 145a – 145b platného školského zákona**

1. Každý žiak školy má nárok na priznané podporné opatrenia v zmysle § 145a – 145b platného školského zákona.
2. Podporným opatrením je opatrenie poskytované školou alebo školským zariadením potrebné na to, aby sa žiak mohol plnohodnotne zapájať do výchovy a vzdelávania a rozvíjať svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti v čo najväčšej miere.
3. Podpornými opatreniami sú:
  - a) poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy cieľov, metód, foriem a prístupov vo výchove a vzdelávaní; poskytovanie zabezpečuje škola, školské výchovno-vzdelávacie zariadenie alebo špeciálne výchovné zariadenia,
  - b) poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy obsahu výchovy a vzdelávania a hodnotenia výsledkov dosiahnutých žiakmi vo výchove a vzdelávaní; poskytovanie zabezpečuje škola, školské výchovno-vzdelávacie zariadenie alebo špeciálne výchovné zariadenia,
  - c) zabezpečenie činností na rozvoj pohybovej schopnosti, zmyslového vnímania, komunikačnej schopnosti, kognitívnej schopnosti, sociálno-komunikačných zručností, emocionality a sebaobsluhy; poskytovanie zabezpečuje základná škola, základná škola

- pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo špeciálne výchovné zariadenie,
- d) zabezpečenie poskytovania kurzu vyučovacieho jazyka školy alebo inej podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka školy; poskytovanie zabezpečuje základná škola, základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, stredná škola alebo špeciálne výchovné zariadenie,
  - e) zabezpečenie doučovania alebo cieleného učenia na dosiahnutie najvyššieho individuálneho kognitívneho potenciálu dieťaťa alebo žiaka; poskytovanie zabezpečuje základná škola, základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo špeciálne výchovné zariadenie,
  - f) skvalitnenie podmienok výchovy a vzdelávania žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia; poskytovanie zabezpečuje škola alebo školské zariadenie,
  - g) zabezpečenie vzdelávania sa vo vyučovacom predmete alebo vo vzdelávacej oblasti vo vyššom ročníku; poskytovanie zabezpečuje základná škola, základná škola pre žiakov s nadaním,
  - h) zabezpečenie osobitných foriem komunikácie dieťaťa so zdravotným postihnutím alebo žiaka so zdravotným postihnutím so školou alebo so školským zariadením; poskytovanie zabezpečuje škola alebo školské zariadenie,
  - i) činnosť na podporu sociálneho zaradenia; poskytovanie zabezpečuje škola alebo školské zariadenie,
  - j) činnosť na podporu predchádzania ukončenia školskej dochádzky v nižšom ako poslednom ročníku základnej školy; poskytovanie zabezpečuje základná škola, základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo špeciálne výchovné zariadenie,
  - k) špecializované kariérové poradenstvo; poskytnutie zabezpečuje základná škola, základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, zabezpečenie pôsobenia pedagogického asistenta¹ v triede; základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo špeciálne výchovné zariadenie,
  - l) poskytovanie zdravotnej starostlivosti; poskytovanie zabezpečuje základná škola, základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo špeciálne výchovné zariadenie,
  - m) zabezpečenie sebaobslužných úkonov podľa osobitného predpisu 80c) v čase výchovno-vzdelávacieho procesu; poskytovanie zabezpečuje škola alebo školské zariadenie,
  - n) poskytnutie špeciálnych edukačných publikácií a kompenzačných pomôcok; poskytovanie zabezpečuje základná škola, základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo špeciálne výchovné zariadenie,
  - o) zabezpečenie úpravy priestorov školy určených na podporu vnímania a nadobúdanie zručností; poskytovanie zabezpečuje škola alebo špeciálne výchovné zariadenie,
  - p) odstraňovanie fyzických bariér v priestoroch školy alebo školského zariadenia a organizačných bariér pri výchove a vzdelávaní; poskytovanie zabezpečuje škola alebo školské zariadenie,
  - q) zabezpečenie diétného stravovania; poskytnutie zabezpečuje zariadenie školského stravovania,
  - r) prevencia na podporu fyzického zdravia, duševného zdravia a prevencia výskytu rizikového správania; poskytovanie zabezpečuje škola alebo školské zariadenie,
  - s) krízová intervencia; poskytovanie zabezpečuje základná škola, základná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, centrum poradenstva a prevencie alebo špeciálne výchovné zariadenia

Vyjadrenie na účel poskytnutia podporného opatrenia poskytuje:

ŠKOLA

1. a 2. stupeň podporných úrovní
v systéme poradenstva a prevencie:

- učiteľ,
- školský špeciálny pedagóg,
- odborný zamestnanec.

ZARIADENIE PORADENSTVA A PREVENCIE

3. a 5. stupeň podporných úrovní
v systéme poradenstva a prevencie:

- odborný zamestnanec.

PODPORNÉ OPATRENIE

- a) poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy cieľov, metód, foriem a prístupov vo výchove a vzdelávaní
- c) zabezpečenie činností na rozvoj pohybovej schopnosti, zmyslového vnímania, komunikačnej schopnosti, kognitívnej schopnosti, sociálno-komunikačných zručností, emocionality a sebaobsluhy
- e) zabezpečenie poskytovania kurzu vyučovacieho jazyka školy alebo inej podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka školy
- f) zabezpečenie doučovania alebo cieleného učenia na dosiahnutie najvyššieho individuálneho kognitívneho potenciálu dieťaťa alebo žiaka
- j) činnosť na podporu sociálneho zaradenia
- k) činnosť na podporu predchádzania ukončenia školskej dochádzky v nižšom ako poslednom ročníku základnej školy alebo strednej školy
- n) poskytovanie zdravotnej starostlivosti
- q) zabezpečenie úpravy priestorov školy určených na podporu vnímania a nadobúdanie zručností
- r) odstraňovanie fyzických bariér v priestoroch školy alebo školského zariadenia a organizačných bariér pri výchove a vzdelávaní
- s) zabezpečenie diétného stravovania

ZARIADENIE PORADENSTVA A PREVENCIE

3. a 5. stupeň podporných úrovní
v systéme poradenstva a prevencie:

- odborný zamestnanec.

PODPORNÉ OPATRENIE

- b) poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy obsahu výchovy a vzdelávania a hodnotenia výsledkov dosiahnutých deťmi alebo žiakmi vo výchove a vzdelávaní
- d) činnosť na podporu dosahovania školskej spôsobilosti
- g) skvalitnenie podmienok výchovy a vzdelávania žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia
- h) zabezpečenie vzdelávania sa vo vyučovacom predmete alebo vo vzdelávacej oblasti vo vyššom ročníku
- i) zabezpečenie osobitných foriem komunikácie dieťaťa so zdravotným postihnutím alebo žiaka so zdravotným postihnutím so školou alebo so školským zariadením
- l) špecializované kariérové poradenstvo
- m) zabezpečenie pôsobenia pedagogického asistenta v triede
- o) zabezpečenie sebaobslužných úkonov podľa osobitného predpisu(80c) v čase výchovno-vzdelávacieho procesu
- p) poskytnutie špeciálnych edukačných publikácií a kompenzačných pomôcok

BEZ VYJADRENIA

PODPORNÉ OPATRENIE

- t) prevencia na podporu fyzického zdravia, duševného zdravia a prevencia výskytu rizikového správania
- u) krízová intervencia

PROCES ZÍSKAVANIA PODPORNÉHO OPATRENIA

Proces získavania podporných opatrení je rozdelený do nasledovných štyroch krokov:

Krok 1

Žiadateľ (zákonný zástupca dieťaťa alebo neplnoletého žiaka, plnoletý žiak, pedagogický alebo odborný zamestnanec) požiada riaditeľa školy o poskytnutie podporného opatrenia (tlačivo ŽIADOSŤ O VYJADRENIE NA ÚČEL POSKYTNUTIA PODPORNÉHO OPATRENIA,

Riaditeľ školy následne zabezpečí vypracovanie vyjadrenia na účel poskytnutia podporného opatrenia. V prípade, ak ide o neplnoleté dieťa alebo žiaka, možno požiadať zariadenie poradenstva a prevencie o vyjadrenie na účel poskytnutia podporného opatrenia, ale iba sinformovaným súhlasom zákonného zástupcu.

Krok 2

Učiteľ, školský špeciálny pedagóg, odborný zamestnanec alebo zariadenie poradenstva a prevencie na základe odbornej diagnostiky v súlade s obsahovými a výkonovými štandardmi vypracuje VYJADRENIE NA ÚČEL POSKYTNUTIA PODPORNÉHO OPATRENIA , ktoré určujú odborné činnosti jednotlivých stupňov podporných úrovní. Vyjadrenie na účel poskytnutia podporného opatrenia sa poskytuje žiadateľovi.

Krok 3

Na základe vyjadrenia na účel poskytnutia podporného opatrenia môže žiadateľ požiadať riaditeľa školy alebo školského zariadenia o poskytnutie podporného opatrenia (tlačivo ŽIADOSŤ O POSKYTNUTIE PODPORNÉHO OPATRENIA.

Krok 4

Riaditeľ školy alebo školského zariadenia na základe žiadosti o poskytnutie podporného opatrenia zohľadní personálne, priestorové, materiálno-technické a finančné podmienky školy alebo školského zariadenia. Riaditeľ školy alebo školského zariadenia sa písomne vyjadrí žiadateľovi o poskytnutie podporných opatrení do 10 dní odo dňa, kedy bol požiadaný k poskytnutiu podporného opatrenia, v odôvodnenom prípade do 20 dní (tlačivo VYJADRENIE RIADITEĽA ŠKOLY/ŠKOLSKÉHO ZARIADENIA K POSKYTNUTIU PODPORNÉHO OPATRENIA.

Všetky potrebné tlačivá sa nachádzajú na webovom sídle školy www.skola-varin.sk, v časti Dokumenty

Inklúzia

Snahou školy je uplatňovať inkluzívny prístup vo vzdelávaní, prispôbiť prostredie čo najviac každému jednotlivcovi alebo skupine a to tak, aby sa jednotlivci, skupina mohli optimálne rozvíjať, uplatniť. To znamená, že škola robí všetko pre to, aby vytvorila čo najlepšie prostredie (materiálne, sociálne, psychické) pre každého žiaka. S cieľom uplatňovať inkluzívne princípy vo vzdelávaní za škola zapojila do projektu POP3 a na škole bude pôsobiť školský podporný tím.

POP3

Národný projekt „Podpora pomáhajúcich profesií 3“ je zameraný na financovanie podporných profesií v školstve. Cieľom nového projektu je stabilizovať pozície, ktoré boli doteraz financované cez rôzne projekty zo zdrojov Európskej únie. Preberajú sa pozície z národných projektov realizovaných v rámci rezortu školstva (projekty POP a POP II), z národného projektu, ktorý v materských školách realizoval Úrad splnomocnenca vlády pre rómske komunity (PRIM II), a projekty pomocných vychovávateľov v materských školách a pedagogických asistentov financovaných z Plánu obnovy a odolnosti SR. Pokračovať bude na školách aj pozícia školského digitálneho koordinátora.

Projekt je nastavený na postupné preklápanie pozícií do financovania zo štátneho rozpočtu. V rámci štátneho rozpočtu sa plánuje navyšovanie pozícií od 1. 9. 2024 (najmä asistentské pozície) a od 1. 9. 2026 (najmä školské podporné tímy).

ZŠ s MŠ Ondreja Štefku vo Varíne sa zapojila do projektu a má možnosť financovať v rámci projektu ZŠ, 1,0 úväzku člena školského podporného tímu a 0,5 úväzku školského digitálneho koordinátora.

7 Učebný plán školy – aktualizácia

Učebný plán pre Úvodný ročník v školskom roku 2024/2025

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Skratka predmetu	Hodiny	Úvodný ročník
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	SJL	povinné voliteľné	4 1
	Anglický jazyk	ANJ	povinné voliteľné	
Človek a príroda	Prvouka	PVO	povinné voliteľné	1
Človek a spoločnosť	Vlastiveda	VLA	povinné voliteľné	
Matematika a práca s informáciami	Matematika	MAT	povinné voliteľné	4
	Informatika	INF	povinné voliteľné	
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	PVC	povinné voliteľné	1
Človek a hodnoty	Náboženská výchova/Etická výchova	NBV/ET V	povinné voliteľné	1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	VYV	povinné voliteľné	2
	Hudobná výchova	HUV	povinné voliteľné	1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	TSV	povinné voliteľné	2
Špeciálnopedagogická podpora	Individuálna logopedická intervencia/ Rozvíjanie špecifických funkcií/ Terapeuticko-korekčné cvičenia	ILI/ RŠF/ TKC		3
Spolu povinné hodiny				16
Spolu voliteľné hodiny				4
Spolu hodiny				20

Poznámka

- a) Vyučovacie predmety individuálna logopedická intervencia v počte 2 hodiny týždenne a rozvíjanie špecifických funkcií v počte 1 hodina týždenne (spolu 3 hodiny týždenne) sú určené pre žiakov s vývinovými poruchami učenia a vyučovací predmet terapeuticko-korekčné cvičenia v počte 2 hodiny týždenne pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti. Podľa toho sa zvolí aj počet voliteľných hodín tak, aby celkový počet vyučovacích hodín týždenne bol 20 vyučovacích hodín.

Učebný plán pre I. stupeň v školskom roku 2024/2025

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Skratka predmetu	Hodiny	Počet vyučovacích hodín za týždeň v ročníku:				Spolu hodín
				1.	2.	3.	4.	
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	SJL	povinné voliteľné	9 1	8 1	7 1	7	31 3
	Anglický jazyk	ANJ	povinné voliteľné	1	2	3	3	6 3
Človek a príroda	Prvouka	PVO	povinné voliteľné	1	2			3
	Prírodoveda	PDA	povinné voliteľné			1	2	3
Človek a spoločnosť	Vlastiveda	VLA	povinné voliteľné			1	2	3
Matematika a práca s informáciami	Matematika	MAT	povinné voliteľné	4	4	4 1	4 1	16 2
	Informatika	INF	povinné voliteľné			1	1	2
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	PVC	povinné voliteľné			1	1	2
Človek a hodnoty	Náboženská výchova/Etická výchova	NBV/ET V	povinné voliteľné	1	1	1	1	4
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	VYV	povinné voliteľné	2	2	1	1	6
	Hudobná výchova	HUV	povinné voliteľné	1	1	1	1	4
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	TSV	povinné voliteľné	2	2	2	2	8
Spolu povinné hodiny				20	20	23	25	88
Spolu voliteľné hodiny				2	3	2	1	8
Spolu hodiny				22	23	25	26	96

Učebný plán pre II. stupeň v školskom roku 2024/2025

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Skratka predmetu	Hodiny	Počet vyučovacích hodín za týždeň v ročníku:					Spolu hodín
				5.	6.	7.	8.	9.	
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	SJL	povinné voliteľné	5 5	5 5	4 1	5 5	5	24 1
	Anglický jazyk	ANJ	povinné voliteľné	3 1	3 3	3 1	3 1	3	15 3
	Nemecký jazyk/ Ruský jazyk/Technika	NEJ /RUJ/TH	povinné voliteľné				2 2	2 2	6
Človek a príroda	Fyzika	FYZ	povinné voliteľné		2	1	2	1	6
	Chémia	CHE	povinné voliteľné			2	2	1	5
	Biológia	BIO	povinné voliteľné	2	1 1	2	1	1	7 1
Človek a spoločnosť	Dejepis	DEJ	povinné voliteľné	1	1 1	1 1	1	2	6 2
	Geografia	GEG	povinné voliteľné	2	1 1	1	1	1	6 1
	Občianska náuka	OBN	povinné voliteľné		1	1	1	1	4
Človek a hodnoty	Náboženská výchova/Etická výchova	NBV	povinné voliteľné	1	1	1	1	1	5
Matematika a práca s informáciami	Matematika	MAT	povinné voliteľné	4 1	4 1	4 1	4 1	5	21 4
	Informatika	INF	povinné voliteľné	1	1	1	1	1	4 1
Človek a svet práce	Technika	THD	povinné voliteľné	1	1	1	1	1	5
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	VYV	povinné voliteľné	1	1	1	1	1	5
	Hudobná výchova	HUV	povinné voliteľné	1	1	1	1		4
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	TSV	povinné voliteľné	2	2	2	2	2	10
Spolu povinné hodiny				24	25	26	27	25	127
Spolu voliteľné hodiny				2	4	6	4	3	19
Spolu hodiny				26	29	32	31	28	146

Škola plní rozsah vyučovania telesnej a športovej výchovy započítaním hodín športových výcvikov, kurzov pohybových aktivít v prírode, športovej prípravy a pohybových aktivít organizovaných v škole mimo vyučovacích hodín (45 minútami pravidelného aktívneho pohybu za týždeň počas školských prestávok) a v školskom klube detí (jednou hodinou aktívneho pohybu za týždeň) tak, aby celkový počet hodín telesnej a športovej výchovy počas školského roka po prepočítaní zodpovedal týždennému rozsahu najmenej troch vyučovacích hodín týždenne.

V školskom roku 2024/2025 sa pokračuje v ročníkoch 1.- 9. podľa učebných plánov 2023/2024

Obsah vzdelávania v úvodnom ročníku pre žiakov s vývinovými poruchami ľahkého stupňa

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

Obsah vzdelávania v úvodnom ročníku v predmete slovenský jazyk a literatúra sa upriamuje na zvládnutie čítania a písania v 1. ročníku ZŠ. Systematicky sa podporuje rozvíjanie všetkých komunikačných zručností. Pozornosť sa sústreďuje predovšetkým na:

- rozprávanie: základnou požiadavkou je hovorenie, ktorým si žiaci si rozširujú aktívnu slovnú zásobu, primerane používajú komunikačné konvencie, zdokonaľujú svoj ústny prejav rozprávaním svojich zážitkov a krátkych príbehov. Okrem obsahovej stránky ústnych prejavov sa dôraz kladie na správnu výslovnosť a gramatickú správnosť vyjadrovania sa.
- počúvanie: žiaci si uvedomujú, že počúvanie je neoddeliteľnou súčasťou vzájomnej komunikácie. Počúvajú svojho komunikačného partnera (žiaka, učiteľa, inú osobu) a získané informácie využívajú v následnej komunikácii.
- predčitateľskú gramotnosť: zručnosť čítať žiaci nadobúdajú postupne. Základnou požiadavkou je dosiahnutie záujmu o čítanie, porozumenie čítaným textom, fonologické uvedomovanie a identifikovanie písmen abecedy.
- pisateľské zručnosti: základnou požiadavkou získania primeranej zručnosti sú rozvinuté grafomotorické zručnosti a komplexný prístup k žiakovi podporujúci ostatné dôležité pohybové spôsobilosti (hrubá motorika, jemná motorika, koordinácia oko-ruka a pod.) a poznanie tvarov tlačných písmen.

Výchovno-vzdelávacia činnosť v úvodnom ročníku sa zameriava na:

- používanie verbálnej a neverbálnej komunikácie, chápanie komunikačného zámeru a výmen v komunikácii;
- počúvanie s porozumením a porozumenie hovorenej reči z rôznych zdrojov;
- rozširovanie pasívnej a aktívnej slovnej zásoby, pomenovanie a kategorizovanie pojmov;
- uplatňovanie základných pravidiel spoločenského styku (pozdrav, predstavenie sa, požiadanie, prosba, poďakovanie a pod.);
- poznávanie a diferenciaciu foném – akustická analýza a syntéza slabík a slov (fonologické uvedomovanie);
- poznávanie a rozlišovanie rodu a čísla podstatných mien ako názvov predmetov a javov zo známeho prostredia (skutočných i zobrazených);

- používanie rodu a čísla prídavných mien ako vlastností predmetov a javov (opačný význam, podobný význam);
- pomenovanie prebiehajúcich činností, rozlišovanie času a záporu sloviess;
- použitie zámen namiesto podstatných a prídavných mien;
- rozlišovanie zmeny významu slov s predponami na-, vy-, pod-, roz-, s-, ne-, z-;
- tvorenie viet podľa situácie, podľa obrázkov;
- odpovedanie na jednoduché otázky; – formulovanie otázok;
- dopĺňovanie neúplných viet;
- určovanie smeru a polohy predmetov (hore, dolu, vedľa, pri, nad, pod, vpredu a vzadu, jedna strana a druhá strana, vpravo a vľavo) v knihe, na obrázku, pracovnom liste;
- opisovanie známych predmetov a javov (napr. hádanky);
- používanie spisovnej podoby vyučovacieho jazyka;
- vyjadrovanie svojich názorov a myšlienok, rozprávanie o pocitoch, zážitkoch;
- reprodukovanie textu, krátkeho príbehu (s využitím viacerých metód, napr. pomocou názorného modelovania);
- udržiavanie dialógu so spolužiakmi a s dospelými;
- orientovanie sa v čase, časovo-kausálnych vzťahoch;
- objavovanie funkčnosti vecí a postupov riešenia problému;
- uplatňovanie kritického myslenia, vyjadrovanie názorov, postojov a vlastného hodnotiaceho úsudku;
- uplatňovanie správnych pracovných návykov, vzpriameného sedenia, správneho úchopu a primeraného prítlaku ceruzky na papier pri grafomotorických činnostiach;
- vyhľadávanie, diferenciaciu a napodobňovanie tvarov;
- počúvanie, poznávanie, zapamätávanie a prednes riekaniek, vyčítaniek, uspávaniek v spojení s pohybovou aktivitou a rytmom;
- vytváranie vlastných hier, rýmov a hádaniek;
- počúvanie rozprávok, rozhovor o počúvanom texte, odhadovanie významu slova na základe vetného kontextu;
- poznávanie ilustrácií a rozprávanie deja podľa ilustrácií (s pomocou stratégií na rozvoj naratív);
- dramatizáciu jednoduchých príbehov s využitím rekvizít, bábok a hračiek;
- spájanie významov textov so skúsenosťami, zážitkami a názormi žiaka;
- aplikovanie informácií z textu v reálnom živote, v určitej situácii známej žiakovi;
- uvádzanie príkladov zo života podobné tým, ktoré sú súčasťou obsahu textu;
- získavanie informácií z detských kníh, časopisov, encyklopédií, médií a s využívaním IKT.

Prevládajúcou činnosťou na vyučovaní slovenského jazyka a literatúry v úvodnom ročníku sú námetové, didaktické a pohybové hry. Obsah vyučovania sa realizuje v prirodzených i navodených situáciách s komentovaním javov a činností, ktoré realizuje učiteľ. Učiteľ cielene motivuje žiakov ku monitorovaniu ich porozumenia a pochopenia počúvanému textu, a k vyjadrovaniu vlastných úsudkov o prečítanom.

MATEMATIKA

Obsah vzdelávania v úvodnom ročníku v predmete matematika na primárnom stupni vzdelávania predstavuje propedeutiku k matematickej gramotnosti a k rozvíjaniu kognitívnych oblastí - vedomosti (ovládanie faktov, postupov), aplikácia (používanie získaných vedomostí na riešenie problémov reálneho života), zdôvodňovanie (riešenie zložitejších problémov, ktoré vyžadujú širšie chápanie súvislostí a vzťahov). Pozornosť sa sústreďuje na aktivizáciu žiakov, riešenie úloh s rôznorodým kontextom i divergentných úloh, aby žiaci tvorili jednoduché hypotézy a skúmali ich pravdivosť, i rozvíjali schopnosti orientovať sa v rovine a priestore. Za optimálne sa považuje vychádzať z predchádzajúceho matematického vzdelania žiakov a z ich skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov. Pozornosť sa sústreďuje na:

- Prirodzené čísla 1 – 10
- Sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 10
- Geometriu a meranie
- Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Výchovno-vzdelávacia činnosť v úvodnom ročníku sa zameriava na:

Rozvíjanie predčíselných predstáv:

- zoskupovanie pod hlavné pojmy, vytváranie analógií, rozpoznávanie a použitie pravidiel, rozpoznávanie súvislostí;
- triedenie, zaradenie, usporiadanie, porovnávanie, postreh, logika;
- porozumenie predčíselných pojmov - veľkosť, tvar, dĺžka, počet;
- porozumenie číslam ako referentom miery vecí v skutočnom svete;
- orientovanie sa v priestore a v rovine, používanie pojmov označujúcich polohu predmetov (hore, dolu, v strede), vzájomnú polohu (pod, nad, vedľa, pred, za, medzi, vpravo, vľavo);
- rozlišovanie tvarov (kruh, štvorec, trojuholník, obdĺžnik);
- porovnávanie skupiny predmetov podľa počtu;
- určenie počtu predmetov slovne 1 – 10 (s názorným použitím bodiek, krúžkov, oblúkov, kartičiek a pod.);
- porovnávanie skupín predmetov odhadom a podľa počtu;
- porovnávanie veľkosti predmetov (veľký-malý, vysoký-nízky, dlhý-krátky, široký-úžky, hrubý-tenký, ťažký-ľahký, tučný-chudý), rozlišovanie zmeny veľkosti (zväčšenie, zmenšenie), poznávanie a porovnávanie množstva a počtu predmetov (veľa-málo, všetko-nič, viac-menej, rovnako, pribúdanie-ubúdanie);
- triedenie predmetov podľa určeného kritéria alebo vlastnosti (farba, tvar, veľkosť, materiál a pod.);
- klasifikácia podobnosti a rozdielov medzi predmetmi, javmi a osobami a pod.;
- orientovanie sa v čase na základe konkrétnych udalostí a činností (teraz, včera, dnes, zajtra, hneď, potom, časti dňa, dni v týždni, mesiace v roku, ročné obdobia);
- usporiadanie podľa veľkosti od najväčšieho po najmenšie a naopak, od najkratšieho po najdlhšie, podľa postupnosti vykonávania činností v rámci inštrukcií, podľa daných kritérií;
- používanie prívlastkov vo vzťahu k predmetom a telesám (guľatý, špicatý, hranatý a i.);

- riešenie kontextových úloh zo života, kde sa pridáva, odoberá, rozdeľuje, spája s reálnymi objektami;
  - tvorenie predpokladov a ich overovanie.

Rozvíjanie číselných predstáv:

- porozumenie stálosti množstva;
- porozumenie pojmu číslo, zápis čísla, množstvo, rad čísel, číselná os, párne a nepárne čísla, porovnávanie, zmena množstva (v číselnom obore do 10);
- porovnávanie množstva vyjadreného číslami;
- rozklad čísla na menšie čísla;
- určovanie poradia predmetov od prvého po desiaty;
- určovanie počtu predmetov číslom 1 - 10.

Rozvíjanie myslenia žiakov úvodného ročníka sa uskutočňuje od konkrétneho-operačného (manipulácia s predmetmi), cez názorno-obrazné k pojmovému. Pre pochopenie a utváranie pojmov je potrebné zapojenie všetkých zmyslov. Žiaci úvodného ročníka si na vyučovaní matematiky osvoja elementárne kvantitatívne vzťahy využiteľné v širšom rozsahu logického myslenia. Plnenie daných cieľov a obsahu predmetu matematika predpokladá, že učiteľ bude sprístupňovať žiakom nové poznatky hravou formou, primeranou ich veku. Je potrebné používať názorné pomôcky, umožniť žiakom manipulovať s nimi a viesť ich ku komentovaniu vlastných činností. Proces získavania nových matematických vedomostí u žiakov učiteľ realizuje s prevahou pozorovania a experimentovania v ich prirodzenom prostredí. Učiteľ formuluje otázky a rozvíja u žiakov schopnosť správne klásť otázky, tvoriť predpoklady i korektne formulovať závery. Činnosti sa realizujú zaujímavo, aby vzbudzovali u žiakov zvedavosť a záujem o riešenie úloh, čo podporuje utváranie pozitívneho vzťahu k matematike vnímajúc ju ako nástroj na riešenie problémových úloh každodenného života.

HUDOBNÁ VÝCHOVA

Obsah vzdelávania v predmete hudobná výchova vychádza zo znejúcej hudby ako prostriedku rozvoja elementárnych hudobných schopností a zručností žiakov, vytvárajúceho pozitívny vzťah k hudbe a ich ďalšiemu hudobnému vzdelávaniu v budúcnosti. Vychádza z koncepcie komplexnej múzickej výchovy založenej na integratívnom prístupe k hudbe vo všetkých jej podobách a hudobno-výchovných činnostiach. Žiaci sa zmocňujú hudby prostredníctvom hry, jednoduchého tvorivého experimentovania a objavovania hudby v sebe i mimo seba. Každý žiak je vnímaný ako jedinečná osobnosť s väčšou či menšou mierou hudobnosti, ktorá má právo byť rozvíjaná po hudobnej stránke. Z hľadiska činnostnej dominancie ide o:

- hlasové činnosti
- inštrumentálne činnosti
- percepčné činnosti (počúvanie hudby)
- hudobno-pohybové činnosti
- hudobno-dramatické činnosti

Jednotlivé hudobno-výchovné činnosti nepôsobia izolovane, vzájomne sa prelínajú, integrujú a obohacujú. V úvodnom ročníku sa zameriavajú na:

- vnímanie a identifikáciu hudobných a nehudobných zvukov: tóny ich vlastnosti (výška, sila, farba, dĺžka) zvuky zvierat, zvuky z bezprostredného okolia (búchanie,

- štrnganie, šuchot, pískanie a pod..) odkiaľ prichádzajú zvuky a tóny a pod.;
- spev rôznorodých piesní (ľudové, autorské, populárne), spev a rytmickú deklamáciu riekaniek rôzneho druhu, spievanie hlasových modelov, spevácku imitáciu zvukov okolitého sveta;
  - počúvanie piesní a inštrumentálnych skladbičiek, reprodukováných alebo interpretovaných učiteľom, počúvanie vlastného hudobného prejavu žiaka resp. hudobného prejavu triedy;
  - porovnávanie charakteru piesní a inštrumentálnych skladieb (veselá, smutná, uspávanka, pochod, slávnostná), objavovanie vyjadrovacích prostriedkov hudby (tempo, rytmus, dynamika), rozoznávanie hudobných nástrojov v počúvanej skladbe;
  - melodizovanie a rytmizovanie reči, deklamácia riekaniek s rytmickým a pohybovým sprievodom, hra na tele, hra na elementárnych hudobných nástrojoch;
  - uplatňovanie vhodného tanečného pohybu, tanečných prvkov v hudobno-pohybových hrách a ľudových hrách so spevom;
  - hudobno-dramatické stvárňovanie riekaniek, piesní, príbehov hlasom, rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku.

Vzťah k hudbe a hudobným činnostiam v rôznej podobe sa vytvára a upevňuje už od útleho veku a je podmienený kvalitou zvolených hudobných podnetov a voľbou správneho pedagogického prístupu k objavovaniu zákonitostí jej vzniku žiakom. Hudobná výchova má činnostný charakter, učiteľ postupným, primeraným a názorným spôsobom odhaľuje zákonitosti hudobnej tvorby (spev, hra), stvárňovania aj vyjadrovania hudby (pohybom, slovom a dramaticky), ale aj prijímania v podobe počúvania hudby. Volí vhodné motivujúce metódy v podobe hudobnej hry a hry s hudbou, experimentovania, improvizácie, kvalitné hudobné obsahy (piesne, skladby, hry), ktoré sú zdrojom estetických zážitkov a prostriedkom rozvoja komunikačných zručností.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Obsah vzdelávania v úvodnom ročníku v predmete výtvarná výchova na primárnom stupni vzdelávania predstavuje priestor pre porozumenie významu kultúry a umenia v živote človeka a spoločnosti. Žiakovi sú sprostredkované hodnoty umenia, kultúry a kultúrnej tradície a vyjadrovanie sa rôznymi umeleckými prostriedkami vizuálneho, dramatického, hudobného umenia, písaného a hovoreného slova. Primerane veku sa formujú samostatné a zodpovedné postoje žiakov k súčasnej kultúrnej ponuke. Prostredníctvom tematických celkov ŠVP vo vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra smeruje obsah vzdelávania v úvodnom ročníku k tvorivému využívaniu výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a vnímaniu kultúrnej tradície a dedičstva svojho regiónu, národa, krajiny.

Pozornosť sa sústreďuje predovšetkým na:

- vlastnú sebarealizáciu a získavanie osobných skúseností s vlastnou tvorbou (kreslenie, maľovanie, modelovanie)
- povedomie kultúrnej identity

Výchovno-vzdelávacia činnosť v úvodnom ročníku sa zameriava na:

- experimentovanie s výtvarnými prostriedkami a technikami (maľovanie vodou a vodovými farbami na veľké plochy, podľa námetu i podľa vlastných predstáv, poznávanie a miešanie farieb);
- maľovanie základnými a zmiešanými farbami;
- kreslenie, dokresľovanie, obťahovanie, práca so šablónou (paličkou do sypkého materiálu, kriedou, pastelkami);
- modelovanie (z hliny, moduritu, plastelíny, cesta, drôtu);
- konštruovanie (zo skladačiek, stavebníc, škatuliek, kartónu a i.), trhanie, skladanie, lepenie, strihanie (papieru, textilu a pod.) a činnosti s drobným materiálom (korálky, gombíky, prírodniny a i.);
- vytváranie figuratívnych zobrazení z geometrických tvarov, komponovanie figúry a stavby tela (človeka, zvieratka, rastliny) z geometrických tvarov;
- vytváranie farebných stôp, škvŕn, otláčkov, machúľ, fŕkania a liatia farieb a pod.;
- poznávanie a postupné porozumenie konkrétnym umeleckým dielam a regionálnym artefaktom;
- vytváranie objektov, koláží, asamblaží;
- výtvarné interpretovanie umeleckých diel a pod.

Vo vyučovacom predmete výtvarná výchova v úvodnom ročníku sú zaradené manuálne činnosti, práce s rôznym materiálom a osvojovanie si pracovných postupov. Žiaci získajú základy technickej zručnosti i estetického cítenia. Činnosti je potrebné vykonávať v súlade so zásadou postupnosti a individuálneho prístupu. Dôraz sa kladie na kontinuálne rozvíjanie vrodenných a prirodzených predpokladov žiakov a pozitívnu stimuláciu sklonov k hravosti a spontánnosti. Výtvarné stvárňovanie skutočnosti vychádza z prirodzeného detského videnia a chápania sveta a spájajú sa v ňom praktické, poznávacie a estetické stránky. Žiaci sa učia citlivejšie vnímať svet okolo seba a aktívne ho hodnotiť, ilustrovať a dotvárať podľa vlastnej fantázie. Okrem realizácie konkrétnej úlohy a postupu, si žiaci osvojujú aj niekoľko pojmov súvisiacich s témou. Obsah sa prepája s inými vyučovacími predmetmi, napr. so slovenským jazykom a literatúrou, s hudobnou výchovou, prvoukou, s matematikou a hudobnou výchovou.

TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

Obsah vzdelávania v úvodnom ročníku v predmete telesná a športová výchova predstavuje priestor na upevňovanie zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Prostredníctvom tematických celkov ŠVP vo vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb vyučovací predmet v úvodnom ročníku smeruje k elementárnym poznatkom a skúsenostiam v oblasti pohybových aktivít a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj dôležitú kompenzačnú funkciu v procese výchovy a vzdelávania žiakov.

Pozornosť sa sústreďuje predovšetkým na:

- zdravie a zdravý životný štýl
- telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť
- športové činnosti pohybového režimu

Výchovno-vzdelávacia činnosť v úvodnom ročníku sa zameriava na:

- poznávanie zásad zdravého životného štýlu, významu pohybu pre zdravie človeka;
- uplatňovanie dodržiavania hygienických požiadaviek a bezpečnosti pri pohybovej aktivite;
- uvedomovania si správneho a chybného držanie tela v stoji, v sede;
- využívanie prostriedkov na rozvoj pohybových schopností,
- využívanie dychových cvičení a relaxácie;
- posilňovanie svalstva trupu a končatín (najmä klenby chodidiel).
- pohybovanie sa na nerovnom teréne a medzi prekážkami;
- koordinovanie pohybov pri odraze a doskoku, skoku z miesta, s rozbehom, pri skákaní cez švihadlo, preskakovaní primeraných prekážok;
- dosahovanie predmetov vo výške výskokom;
- lezenie, preliezanie, podliezanie, zliezanie, kĺzanie po šikmej ploche;
- kotúľanie lopty, hádzanie do diaľky, do výšky, na cieľ, driblovanie, chytanie kotúľanej, odrážanej a hádzanej lopty;
- poznávanie a pojmov označujúcich telovýchovné pokyny (pozor, pohov, rad, zástup, nástup, rozcvička a pod.);
- uplatňovanie pravidiel hier a súťaží;
- zdokonaľovanie rytmického pohybu, chôdze, poskokov a behu v sprievode hudby alebo rytmického nástroja;
- uplatňovanie prvkov sezónnych pohybových činností v hrách, v súťažiach.

Vyučovanie telesnej a športovej výchovy v úvodnom ročníku podporuje prirodzenú potrebu pohybu žiaka v danom veku. Vhodnou motiváciou je hudobný sprievod pohybových činností a napodobňujúce hry. Využíva sa predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré komplexnejšie prispievajú k rozvíjaniu hrubej i jemnej motoriky a formujú osobnosť žiaka. Telesná výchova je prostriedkom zvyšovania adaptačnej schopnosti žiaka, pohybovej výkonnosti, telesnej zdatnosti a odolnosti voči ochoreniu.

INDIVIDUÁLNA LOGOPEDICKÁ INTERVENCIA

Obsah vzdelávania v predmete individuálna logopedická intervencia je zameraný na rozvíjanie a podporu komunikačnej schopnosti žiaka ako predpokladu k realizácii určitého komunikačného zámeru a ako prediktora pre úspešné zvládnutie čítania a písania, porozumenia, kritického, matematického myslenia atď. v ďalších ročníkoch základnej školy.

Výchovno-vzdelávacia činnosť v rámci vyučovacieho predmetu ILI sa realizuje podľa jednej alebo viacerých jazykových rovín a konkrétne narušených oblastí u každého žiaka s VP individuálne, čím sa zabezpečí komplexné rozvíjanie komunikačnej schopnosti žiaka s VP. Dôležitou súčasťou výchovno-vzdelávacej činnosti je rozvíjanie **artikulačnej obratnosti a výslovnosti; stimulovanie motoriky rečových orgánov** (napodobňovanie jednoduchých pohybov jazyka, pier, sánky, líc - izolovane aj v sekvenciách, aplikácia prvkov myofunkčnej terapie, orofaciálnej stimulácie, mimické cvičenia) a **dychové a hlasové cvičenia** (držanie tela, správne sedenie, správny postoj, hospodárenie s dychom, dýchanie pri rečovej produkcii).

Pozornosť sa sústreďuje na:

- rozvíjanie vnímania, poznávania, diferenciačných schopností;
- rozvíjanie pamäte (akusticko-verbálna a zraková, pracovná pamäť);
- rozvíjanie poznávacích procesov (zachovanie, priradovanie, zoradovanie, triedenie – kategorizácia);
- rozvíjanie priestorovej a časovej orientácie;
- nácvik pravo-lavej orientácie (telesná schéma, rovinná a časová orientácia);
- rozvíjanie oromotoriky, vizuomotoriky, jemnej a hrubej motoriky, grafomotoriky, fonograforytmiky.

Výchovno-vzdelávacia činnosť v úvodnom ročníku sa zameriava na:

rozvoj foneticko-fonologickej roviny jazyka

- diferencovanie dištinkívnych znakov jazyka podľa individuálnych schopností žiaka (tréning fonemického uvedomovania podľa El'konina, rozlišovanie dlhej a krátkej slabiky, tvrdej a mäkkej slabiky, znelej a neznelej spoluhlásky, sykaviek oboch radov, minimálne páry ai.);
- rytmizáciu (rytmizovanie vety, riekanky pomocou vytlieskavania, hrou na telo, dupaním, skákaním, používanie vyčítaniek v hrových aktivitách, a i.);
- uvedomovanie si a identifikácia rýmov
- rozdeľovanie slov na slabiky, skladanie slov zo slabík, určovanie poradia a pozície slabiky v slove, zamieňanie slabík v slovách s následkom zmeny významu slova – slabičná analýza a syntéza slov;
- vyčleňovanie prvej a poslednej hlásky v slove, hláskovanie troj, štvor a viachláskových slov, spájanie izolovaných hlások do slova, určovanie pozície hlásky v slove – hlásková analýza a syntéza slov;
- pridávanie, odoberanie hlások a ich zámena v slovách s následnou zmenou významu slova – vedomá manipulácia s fonémami;
- odlíšenie formy slova od jeho významu (dlhé slovo nemusí predstavovať dlhý alebo veľký predmet, naopak, krátke slovo môže symbolizovať predmet väčších rozmerov);

rozvoj lexikálno-sémantickej roviny jazyka

- rozširovanie slovnej zásoby – aktívnej aj pasívnej slovnej zásoby a prepojenia ako spolu pojmy súvisia (význam nových pojmov a abstraktných pojmov sa vyvodzuje na základe kontextu, prečítaného textu, situácií a konania postáv v príbehu a pod.);
- porozumenie a osvojovanie si štruktúrovaného systému klasifikácie a kategorizácie pojmov - určovanie významovej podobnosti slov a ich kategorizácia;
- priradovanie slov (k nadradenému pojmu priradovanie konkrétnych slov, alebo obrázkov a pre skupinu slov priradovanie nadradeného pojmu, napr. ovocie = jablko, hruška, marhuľa ai., dopravné prostriedky = bicykel, vlak a i.);
- identifikovanie slov, ktoré nepatria medzi ostatné (napr. maliar, učiteľ, pero, lekár, murár);
- identifikovanie významovo príbuzných slov (k niekoľkým daným slovám utvoriť ďalšie, ktoré sa k nim hodí, napr. banán, pomaranč, jablko - citrón, alebo tvorba slov, napr. ryba – rybár, rybník, rybárske - tzv. slovné rodinky);
- chápanie a osvojovanie si synonym, homonym, antonym – používanie slov s rovnakým významom, opačným významom alebo s rovnakou formou a odlišným významom;
- rozoznávanie nezmyselných slov, slovných spojení vo vete – oprava významu vety;
- dokončovanie viet;
- porozumenie ustáleným slovným spojeniam a frázam – obrazné pomenovanie a prenesený význam;
- tvorenie obrázkovo-pojmových máp;
- tvorenie rečových denníkov a slovníkov náročných pojmov v jednotlivých vyučovacích predmetoch;

rozvoj gramatiky (morfológie a syntaxe)

- porozumenie reči na úrovni slov a viet (napr. identifikovať obrázok na základe počutého slova alebo vety, realizovať jednoduchú aj zložitú úlohu podľa inštrukcie);
- tvorenie zmysluplných viet z predložených slov a vyjadrenie logického vzťahu medzi slovami, napr. mama, variť, polievka, hrniec = Mama varí polievku v hrnci. a i;
- reprodukciu viet – reprodukovanie holej, jednoduchej rozvitej vety, súvetia s postupným zvyšovaním náročnosti;
- určovanie rodov podstatných mien priradovaním ukazovacieho zámena TEN, TÁ, TO k podstatnému menu;
- používanie predložkových väzieb v rôznom kontexte;
- uplatňovanie slovosledu vo vete (správna štylistika vety, prehadzovanie poradia slov vo vete);

rozvoj pragmatickej roviny jazyka

- používanie jazyka v rôznych komunikačných situáciách: modelové hry, kladenie otázok, vykonávanie inštrukcií, komentovanie činností a pod.;
- aplikácia porozumenia zadanej inštrukcie (realizácia jednotlivých úloh na základe počutej inštrukcie, napr. sadni si na zem, postav sa vedľa lavice), alebo na základe piktogramov;
- odpovedanie na otázku (dokázať odpovedať primerane logicky a rýchlo na zadanú otázku);

- uplatňovanie pravidiel vedenia dialógu, konverzácie v skupine (striedanie komunikačných rolí, napr. medzi učiteľom a žiakom, medzi dvoma žiakmi, v skupine);
- udržiavanie témy rozhovoru určitú dobu (postupné zvyšovanie náročnosti a predlžovanie času rozhovoru);
- uplatňovanie spontánnej rečovej produkcie;
- opisovanie situačného obrázka;

rozvoj naratív (rozprávačských schopností)

- rozprávanie príbehu, rozprávky podľa osnovy (obrázky, otázky) s rešpektovaním dejovej postupnosti;
- reprodukovanie počutého príbehu, rozprávky, počutej udalosti (aj s časovým odstupom);
- dokončenie príbehu, vymýšľanie záveru príbehu;

rozvoj gramotnosti

- uvedomovanie si vzťahu medzi hovorenou a písanou rečou;
- aplikovanie číselných a matematických pojmov (viac, menej, rovnako....) a vzťahov medzi nimi v hovorenej a písanej reči.

Vyučujúci predmetu ILI (spravidla školský logopéd) na začiatku školského roka na základe vyjadrenia zariadenia poradenstva a prevencie, svojej vlastnej vstupnej logopedickej diagnostiky alebo rediagnostiky a zvolených logopedických terapeutických metód a postupov vypracuje individuálny plán (postup) logopedickej terapie pre každého žiaka na určité obdobie. Individuálny plán logopedickej terapie je postup vedúci k splneniu cieľov terapie v jednotlivých jazykových rovinách a iných oblastiach rozvoja – primerane komunikačným, vývinovým a kognitívnym schopnostiam žiaka. Vyučujúci zvolí komunikačné formy podľa potrieb konkrétneho žiaka. Vyučujúci prepája obsahy v rámci predmetu ILI s obsahom ostatných vyučovacích predmetov, pomáha žiakovi vysvetliť inštrukcie z učebníc, či zadaní z rôznych vyučovacích predmetov.

Školský logopéd pracuje so žiakmi individuálne. S ostatnými žiakmi triedy v tom čase pracuje iný pedagóg podľa pokynov logopéd

ROZVÍJANIE ŠPECIFICKÝCH FUNKCIÍ

Špecifický vyučovací predmet rozvíjanie špecifických funkcií (ďalej len „RŠF“) je určený pre žiakov, ktorí majú vývinové poruchy učenia. Čiastkové ciele a obsah špecifického vyučovacieho predmetu RŠF vychádzajú zo psychologickkej, špeciálnopedagogickej a logopedickej diagnostiky žiakov s VPU.

Pozornosť sa sústreďuje najmä na:

- rozvoj špecifických funkcií ako predpokladu k úspešnému zvládnutiu čítania, písania a počítania v ďalších ročníkoch základnej školy;
- odstránenie alebo zmiernenie VPU a eliminovanie dôsledkov, ktoré zo zdravotného znevýhodnenia vyplývajú (špeciálnopedagogická reedukácia);
- prevenciu vzniku porúch správania ako následku neúspechu v komunikácii a v osvojovaní si gramotnosti;

- podporu sociálnej a edukačnej adaptácie a integrácie žiakov s VPU do triedy, školy
- rozvíjanie vnímania, poznávania, diferenciačných schopností;
- rozvíjanie pamäte (akusticko-verbálna a zraková, pracovná pamäť);
- rozvíjanie poznávacích procesov (zachovanie, priradovanie, zoradovanie, triedenie – kategorizácia);
- rozvíjanie priestorovej a časovej orientácie;
- nácvik pravo-ľavej orientácie (telesná schéma, rovinná a časová orientácia);
- rozvíjanie oromotoriky, vizuomotoriky, jemnej a hrubej motoriky, grafomotoriky, fonograforymiky.

Výchovno-vzdelávacia činnosť v úvodnom ročníku sa zameriava na:

oblasť matematických schopností

- zoskupovanie pod hlavné pojmy, vytváranie analógií, rozpoznávanie a použitie pravidiel, rozpoznávanie súvislostí;
- triedenie, zaradenie, usporiadanie, porovnávanie, postreh, logiku;
- pochopenie predčíselných pojmov (veľkosť, tvar, dĺžka, počet);
- porozumenie číslam ako referentom miery vecí v skutočnom svete;
- osvojenie si pojmu číslo, zápis čísla;
- rozvíjanie schopnosti porovnávať množstvo vyjadrené číslami;
- osvojovanie si okruhu matematických a číselných pojmov;
- porozumeniu zmyslu/významu čísel;
- upevňovaniu matematických schopností, spracovávať približné početnosti, cit pre čísla;
- porozumeniu slovným úlohám z bežného života;

oblasť gramotnosti

- vizualizácia prečítaného;
- predpovedanie deja na základe nadpisu a ilustrácií;
- odpovedanie na otázky a kladenie otázok; orientácia v texte, vyhľadanie konkrétnej udalosti; prerozprávanie deja podľa osnovy; určenie hlavnej myšlienky;
- prepojenie prečítaného s vlastnými skúsenosťami.

Špeciálny pedagóg na začiatku školského roka, na základe výsledkov psychologickkej, špeciálnopedagogickkej a logopedickej diagnostiky, vypracuje plán špeciálnopedagogickej reedukácie pre každého žiaka s VPU s prihliadnutím na obsah špecifického vyučovacieho predmetu RŠF. Je veľmi dôležité, aby bol zosúladený postup školského logopéda, ktorý vyučuje individuálnu logopedickú intervenciu a postup špeciálneho pedagóga v rámci výučby RŠF.

Vyučovacia hodina RŠF môže byť delená. Špeciálny pedagóg pracuje so žiakmi individuálne alebo v malých skupinách. S ostatnými žiakmi triedy v tom čase pracuje iný pedagóg podľa pokynov špeciálneho pedagóga.

TERAPEUTICKO-KOREKČNÉ CVIČENIA

Cieľom špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia (ďalej aj „TKC“) je naučiť žiakov v maximálnej miere zvládať subjektívne záťažové situácie, zmierňovať impulzivitu, agresivitu, pozitívne ovplyvňovať krátkotrvajúcu pozornosť a nízku frustračnú

toleranciu, čo im umožní sociálne prijateľným spôsobom sa začleniť do domáceho prostredia, skupiny spolužiakov v škole a vrstovnickej skupiny v širšom sociálnom prostredí.

Sekundárnym cieľom TKC je prevencia vzniku vývinových porúch učenia, porúch správania ako následku neúspechu v osvojovaní si gramotnosti.

Na hodinách vyučovacieho predmetu je žiak vedený k tomu, aby sa primerane, podľa svojich schopností, naučil poznávať sám seba, uvedomovať si svoje city a pocity, i komunikovať s ľuďmi vo svojom okolí.

Terapeutické postupy a metódy špecifického vyučovacieho predmetu TKC sa uplatňujú v rámci celého výchovno-vzdelávacieho procesu.

Pozornosť sa sústreďuje najmä na:

- rozvíjanie sociálnych zručností, podporu procesu sebavýchovy,
- budovanie aktívneho vzťahu žiaka k osobnému rastu,
- podporovanie a pomáhajúce žiakovi pri plnení úloh,
- kultivovanie sociálneho fungovania žiaka zvýšením sociálnych kompetencií,
- stimulovanie procesov sociálneho učenia,
- rozvíjanie pozitívnych sociálnych interakcií vzhľadom na vývin žiaka.

Realizácia jednotlivých tém sa prispôsobuje schopnostiam žiakov, špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám a problémom v triede. Jednotlivé témy možno aplikovať aj na iných predmetoch podľa potreby žiaka.

Výchovno-vzdelávacia činnosť v úvodnom ročníku sa zameriava na:

problémové správanie a jeho korekciu

- identifikovanie a uvedomenie si podielu jednotlivých faktorov podmieňujúcich problémové správanie žiaka: Koláč aktuálnych problémov; Koláč dôvodov, ktoré vedú k problémovému správaniu a určenie oblasti s najvyšším podielom vlastného pričinenia, možností vlastnej korekcie; Využitie spätnej väzby od iných, výmena skúseností z podobných situácií;
- poznávanie vlastných možností a posilnenie vnútornej motivácie k zmene tých foriem správania, ktoré mávajú negatívne dôsledky;
- uvedomenie si negatívneho vplyvu záškoláctva na vlastný život;

rozvíjanie emocionálnej inteligencie

- identifikácia vlastných pocitov, pocitov iných a spôsobov ich vyjadrovania: Kocka emócií; Koláč emócií; Moje srdce; Kedy mi začne viac biť srdce; piktogramy emócií; Teplomer pocitov;
- uvedomovanie si rozdielov medzi citmi a činmi: Vety vyjadrujúce myšlienky a pocity, ich rozlíšenie; Čo si myslím, čo robím alebo ako sa cítim; metóda ABC;
- ovládanie vlastných emócií, impulzov, zvládanie hnevu, smútku: kreslenie; Koláč hnevu; asociácie napr. na hnev; Koláč hnevu; Koláč radostí; nácvik relaxácií;
- poznávanie vlastnej empatie cez hru na empatiu (alternatívne voľby), zaujatie perspektívy inej osoby – skupinová empatia; empatická analýza;

rozvíjanie komunikačnej schopnosti

- porozumenie a aplikovanie verbálnej a neverbálnej komunikácie: Čítanie z tváre; Gestomíma; Pozície pri sedení; Zrakový kontakt; Pokiaľ si ma pustíš; Ako sa ma dotkneš; Podanie rúk; jednosmerná, dvojsmerná a paralelná komunikácia; Slovný futbal, Telefón; „ja ťa predsa počúvam“; Aktívne počúvanie; „Ja výrok“;
- porozumenie a aplikovanie asertívneho správania: typy správania - agresívne, asertívne správanie – identifikácia na konkrétnych príkladoch, precvičovanie; von - dnu z kruhu; Fazuľky; Molekuly; techniky ako napr. prijímanie kritiky, otvorené dvere, pokazená platňa a pod.;

osobnostný rozvoj

- uvedomovanie si vlastnej hodnoty v dimenziách seba prijatia: Osobný erb; Zoznam pozitívnych vlastností; Môj najvyšší vrchol – môj najnižší pád; Životná krivka; Kto som; Aký som; Hierarchia osobných hodnôt; Starinársky obchod; Horúca stolička; Infogramy;
- uvedomovanie si samého seba a budovanie pozitívneho sebaobrazu;

rozvíjanie sociálnych zručností

- uplatňovanie stratégií riešenia konfliktov a zvládania záťažových situácií: Asociácie na konflikt; Čo si myslím o konfliktoch; V čom je zdroj konfliktov; Mária a Roman; Hra na palce; Zápalky; Von - dnu; Zakázané ovocie;
- uplatňovanie pravidiel pri spolupráci, osvojovanie si sociálnych zručností a prosociálneho správania: Koláč dôvery; Pád dôvery; Levitácia; Skupinový erb/dom; Ostrov skupiny;
- uplatňovanie hodnotenia a sebahodnotenia v rámci spätnej väzby

rodinné vzťahy

- posilňovanie svojich rodinných vzťahov, hlbšie pochopenie úlohy rodičov, porozumenie práv a povinností členov rodiny, roly žiaka v rodinnom systéme: Kresba rodiny; Začarovaná rodina; Čo by som si prial od otca/matky; Čo by som do domu priniesol/odniesol; Čo doma najčastejšie počúvam; Žiak v roli rodiča; Nedel'a u nás doma; Rodokmeň;
- uplatňovanie stratégií zvládania stresových situácií (korekcia traumatizujúcich zážitkov z rodinného prostredia, ako sú napr. domáce násilie, rozvod ai): Nedokončené vety; Trety a odmeny v rodine; Rodinné pravidlá; Rodinné rituály; Typy rodín; Čo by som nikomu nepovedal;

rovesnícke vzťahy

- uvedomovanie si pozície v rámci rovesníckej skupiny a podporovanie skupiny: Sociogram; Čo máme spoločné, čo rozdielne;
- uvedomovanie si negatívneho vplyvu rizikového správania (napr. šikanovania) a predchádzanie jeho vzniku.

Vo vyučovaní špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia sa používajú najmä nasledovné metódy: rozhovor, relaxačné techniky, brainstorming, arteterapeutické a muzikoterapeutické techniky, techniky dramaterapie, hranie rolí, pantomíma, kognitívno-behaviorálne techniky, sociometrické techniky, psychogymnastika, psychomotorická terapia, dotazníkové metódy, spätná väzba.

Vyučovanie predmetu ETV

Nakoľko počet žiakov prihlásených na vyučovanie predmetu ETV je nízka a z dôvodu organizačného zabezpečenia vyučovania, na predmet **ETV** spájame žiakov ročníkov 1.- 4. ročníka do jednej skupiny s časovou dotáciou jedna hodina týždenne, žiakov 5. – 7. ročníka do jednej skupiny do jednej skupiny s časovou dotáciou jedna hodina týždenne a žiakov 8. – 9. ročníka do jednej skupiny s časovou dotáciou jedna hodina týždenne